

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

Codi: 22IIG/2023

PROJECTE DE PREUS PÚBLICS PER A L'ANY 2024 I SUCCESSIUS: REGULACIÓ GENERAL I PREUS PÚBLICS DE DIVERSOS SERVEIS

Contingut

Síntesi: valoració global de l'impacte de gènere.....	2
0. Introducció als informes d'impacte de gènere	3
1. Descripció del projecte	4
2. Vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere....	11
3. Anàlisi d'aspectes formals i metodològics	16
4. Anàlisi d'impacte de gènere.....	17
4.1. Diagnòstic sobre l'àmbit d'actuació del projecte	17
4.2. Anàlisi de la incorporació de la perspectiva de gènere en el projecte.....	26
4.3. Previsió de resultats	322
5. Valoració a càrrec d'organitzacions feministes i entitats de dones.....	355
6. Valoració global de l'impacte de gènere.....	355
7. Recomanacions	366

SÍNTESI: VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

L'avaluació de l'impacte de gènere del projecte *Preus públics per a l'any 2024 i successius: regulació general i preus públics de diversos serveis* determina que tindrà un impacte **transformador de desigualtats de gènere, en grau lleugerament positiu**.

0. INTRODUCCIÓ ALS INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE

L'avaluació d'impacte de gènere pretén fer visible que les normes i les polítiques públiques no són neutres al gènere, i que tenen un impacte diferent en dones i homes, tot i que això no estigués previst ni es desitgés. Tractar de forma homogènia persones que parteixen d'una situació desigual, reproduceix aquesta desigualtat. Per això, les polítiques homogènies per a tota la població no solen ser *neutres*, sinó *cegues*, pel que fa al gènere.

Així, l'avaluació d'impacte de gènere pretén “estimar els diferents efectes (...) de qualsevol política o activitat sobre temes específics en termes d'igualtat de gènere” (Comissió Europea, 2009).

En aquest context d'avaluació, un **informe d'impacte de gènere** és un document que acompanya els projectes normatius i de polítiques públiques, i en el qual es fa una avaluació *prospectiva* (és a dir, prèvia i estimada) del seu impacte en funció del gènere, amb l'objectiu d'identificar i prevenir el manteniment o increment de les desigualtats de gènere, tot realitzant propostes de modificació del projecte.

En l'àmbit català, la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que la transversalitat de la perspectiva de gènere ha de ser un dels principis de funcionament dels poders públics: “els poders públics han d'aplicar la perspectiva de gènere i la perspectiva de les dones en les actuacions, a tots els nivells i a totes les etapes” (article 3).

El seguiment d'aquest mandat queda recollit en l'àmbit local per mitjà de les **Directrius per a l'elaboració de les normes municipals** adoptades per acord de Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona del 15 d'abril de 2015. En concret l'article 140 estableix que tot projecte normatiu s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents. Aquesta avaluació ha d'integrar una anàlisi d'impacte de gènere, en la qual s'avaluen “els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes”.

Més específicament, el **Reglament per a l'Equitat de Gènere a l'Ajuntament de Barcelona (2019) estableix el caràcter obligatori dels informes d'impacte de gènere de les propostes normatives** (article 9):

“Les propostes normatives, de pressupostos municipals, d'instruments de política fiscal municipal (ordenances fiscals, taxes i preus públics) i de planejament urbanístic s'acompanyaran d'informes d'impacte de gènere, elaborats amb metodologia d'anàlisi que permeti conèixer i fer una avaluació prospectiva de les repercussions en la igualtat o desigualtat entre dones i homes que es poden derivar de la seva aprovació, amb objecte d'identificar i prevenir la producció, el manteniment o l'increment d'aquestes desigualtats de gènere, i fer propostes de modificació del projecte, si escau”.

Aquesta obligatorietat inclou les ordenances, els reglaments, els decrets (en tant que normativa) i els preus públics, i en conseqüència el present projecte de *Preus públics per a l'any 2024 i successius: regulació general i preus públics de diversos serveis*.

La Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps, de l'Ajuntament de Barcelona, ha elaborat una metodologia pròpia que permet realitzar una anàlisi sistemàtica de la normativa municipal des del punt de vista de l'impacte de gènere. Aquesta metodologia segueix les directrius d'organismes internacionals (Comissió Europea) i es basa en l'anàlisi del resultat o efecte que té la normativa, pressupost o política

fiscal sobre dones i homes, i les possibilitats que ofereix com a eina per a acabar amb les desigualtats de gènere, o bé el risc que contribueixi a perpetuar-les i/o a aprofundir-les.

Quant a la valoració global de l'impacte de gènere, es fa de manera graduada:

- si s'estima que és un projecte **reproductor de desigualtats**, s'especifica si tindrà un impacte **lleugerament negatiu o molt negatiu**.
- si es considera que és un projecte **transformador de desigualtats**, s'especifica si tindrà un impacte **lleugerament positiu o molt positiu**.

1. DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Els preus públics són contraprestacions dineràries que es paguen a les administracions públiques per la prestació de serveis, sol·licitats voluntàriament pels ciutadans/anes, o per la realització d'activitats en igualtat de condicions amb el sector privat.

Com a criteri general, els preus públics han de cobrir el cost del servei o l'activitat. En relació a aquest aspecte, i per contextualitzar el marge de maniobra per a la modificació de preus, s'ha de considerar que **existeixen limitacions pressupostàries derivades de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals** (Reial Decret Legislatiu 2/2004). Tal i com s'estableix en el seu article 44, "l'import dels preus públics haurà de cobrir com a mínim el cost del servei prestat". I si bé per motius socials o culturals es poden fixar preus públics per sota d'aquest límit, "en aquests casos hauran de consignar-se en els pressupostos les dotacions oportunes per a la cobertura de la diferència resultant".

El present informe analitza el projecte de preus públics per a l'any 2024 dels serveis prestats pels sectors, que anualment s'aproven de forma conjunta (si bé algunes poques excepcions s'aproven en altres moments de l'any). Per la seva banda, els preus públics dels equipaments dels districtes i de les instal·lacions esportives municipals seran analitzats en un informe posterior, atenent al diferent calendari d'aprovació que segueixen.

Quant a la participació quantitativa al Pressupost Municipal, cal tenir en compte que **els preus públics suposen un 0,9% dels ingressos de l'Ajuntament**, una contribució molt inferior a la d'altres tipus d'ingressos com, per exemple, els impostos sobre el capital (25,8%).

Tipus d'ingrés	Import	% sobre total
Transferències de l'Administració de l'Estat	1.321.245.792 €	36,7%
Impostos sobre el capital (IBI, plusvàlues immobles, vehicles)	930.143.283 €	25,8%
Transferències corrents de comunitats autònomes	148.936.118 €	4,1%
Altres ingressos (multes, interessos de demora)	110.398.730 €	3,1%
Taxes per utilització privativa del domini públic (vehicles, terrasses...)	99.678.074 €	2,7%
Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE)	89.541.000 €	2,4%
Cessió Impost sobre la renda (IRPF)	77.162.135 €	2,1%
Taxes per la prestació de serveis públics (clavegueram, residus...)	66.293.020 €	1,8%
Preus públics per prestació de serveis (centres cívics, bicing, residències...)	34.289.818 €	0,9%
(...)	(...)	(...)
Total	3.595.870.612 €	100%

Font: Llibre verd Pressupost 2023. Ingressos. Classificació econòmica.

A continuació es presenta un quadre identificador amb una breu descripció de les finalitats, tant de la Regulació General com dels 21 preus públics regulats: Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat (10), Seguretat, Prevenció i Convivència (1), Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans (6), Recursos i Transformació Digital (2), Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida (2).

Nom	0. Regulació general dels preus públics
Objecte	<p>Establir les normes comunes, tant substantives com procedimentals, de la regulació dels preus públics, considerant com a tals les contraprestacions pecuniàries que es satisfacin per les prestacions de serveis i la realització d'activitats efectuades en règim de dret públic, quan es produeixi qualsevol de les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Que siguin de sol·licitud o de recepció voluntària per les persones o entitats sol·licitants. b) Que també siguin prestats o realitzats pel sector privat.

1. ÀREA DE DRETS SOCIALS, SALUT, COOPERACIÓ I COMUNITAT

Nom	1.1. Preus públics per a residències, habitatges tutelats, centres de dia i estades residencials de caràcter temporal per gent gran
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació dels serveis de residències, apartaments tutelats i centres de dia per a gent gran; així com els àpats en companyia ofertats pels diferents equipaments.

Nom	1.2. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del Servei d'Atenció Personal i Neteja de la Llar a les persones derivades des dels Serveis Socials Bàsics de l'Ajuntament de Barcelona.
Nom	1.3. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per a la utilització dels serveis d'àpats en companyia per a la gent gran. És un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de les persones grans en situació de fragilitat.
Nom	1.5. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per a infants, adolescents i famílies
Objecte	Es regula la contraprestació econòmica per la prestació del servei de Centre Obert i d'Espai Familiar.
Nom	1.7. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del servei del Centre d'Allotjament Familiar Navas.
Nom	1.8. Preu públic per prestacions de serveis als allotjaments individuals amb Serveis Col·lectius Tànger
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del servei als allotjaments individuals amb Serveis Col·lectius Tànger.
Nom	1.9. Preu públic per prestacions de serveis als Allotjaments temporals APROP
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del servei als Allotjaments temporals APROP.
Nom	1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps per a tu, activitats de lleure per a infants i adolescents amb discapacitat</i>
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per les activitats realitzades en el marc del projecte <i>Temps per a tu</i> , adreçat a famílies i/o persones cuidadores que tenen infants i adolescents en situació de discapacitat.
Nom	1.11. Servei del Banc del Moviment – xarxa solidària de productes de suport
Objecte	L'objecte és regular les contraprestacions pecuniàries per la cessió d'ús temporal de productes de suport del Banc del Moviment, Xarxa solidària de productes de suport de Barcelona, servei municipal que és titularitat de l'Institut Municipal de

	Persones amb Discapacitat (IMPD).
--	-----------------------------------

Nom	1.12. Preus públics del Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica
Objecte	L'Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica té l'objectiu de fomentar la constitució d'espais d'innovació i experimentació per a la democràcia a la ciutat, promovent la universalitat de l'accés a les tecnologies lliures i a la participació, al coneixement obert, i el foment d'una nova cultura digital i democràtica a la ciutat.

2. ÀREA DE SEGURETAT, PREVENCIÓ I CONVIVÈNCIA

Nom	2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació de: <ol style="list-style-type: none"> a. Serveis de la unitat muntada i de la secció canina de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB). b. Serveis de la galeria de tir de la GUB. c. Cursos de formació realitzats pel Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS). d. Cursos de formació realitzats per la GUB per als cossos policials d'altres entitats locals. e. Serveis de l'Espai Bombers-Parc de la Prevenció: tallers, visites guiades i altres activitats.

3. MOBILITAT, INFRASTRUCTURES I SERVEIS URBANS

Nom	3.1. Preus públics dels serveis de recollida de residus comercials i industrials assimilables als municipals
Objecte	Servei de recollida selectiva de les diferents fraccions de residus (resta, orgànica, paper-cartró, vidre i envasos lleugers) dels residus generats per l'activitat pròpia del comerç al detall i a l'engròs, l'hostaleria, els bars, els mercats, les oficines i els serveis, i dels residus originats a la indústria que tenen la consideració d'assimilables als municipals.

Nom	3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals
Objecte	Serveis especials de neteja, i de recollida i gestió d'altres residus municipals especials, com: recollida d'animals morts, recollida de mobles, trastos vells a domicili, recollida de runes, servei de neteja de pintades, grafitis i cartells, i servei

	de manteniment de les instal·lacions interiors de recollida pneumàtica de residus.
--	--

Nom	3.3 Preus públics per a activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per l'ús de les instal·lacions i la prestació de serveis de: <ol style="list-style-type: none"> a. Les activitats d'educació ambiental, realitzades a l'aula o en altres instal·lacions. b. La cessió temporal d'ús de la sala polivalent La Fàbrica del Sol. c. Els cursos de jardineria del Centre de Formació del Laberint d'Horta.

Nom	3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del Pavelló Mies van der Rohe
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació de serveis culturals i lloguer d'espais del Pavelló Mies van der Rohe.

Nom	3.5. Preus públics del servei de transport individualitzat mitjançant bicicletes compartides (Bicing)
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la prestació del servei de transport individualitzat mitjançant bicicletes compartides.

Nom	3.6. Preus públics del servei relatiu a l'autoconsum d'energia d'instal·lacions municipals a Barcelona
Objecte	S'estableix un preu pel servei d'autoconsum d'energia produïda a instal·lacions municipals fotovoltaïques situades en un espai municipal, una coberta o un element de l'espai públic, o fins i tot en un espai privat.

4. ÀREA DE RECURSOS I TRANSFORMACIÓ DIGITAL

Nom	4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per: <ol style="list-style-type: none"> a. La realització d'activitats culturals de cursos, seminaris i congressos prestades pels serveis de l'Arxiu Municipal Contemporani, dels Arxius Municipals de Districte i dels Arxius Centrals dels Sectors. b. Els serveis de reproducció i comunicació de documents, sense caràcter d'expedient administratiu, produïts per l'Ajuntament de Barcelona i prestats per l'Arxiu Municipal Contemporani, dels Arxius Municipals de Districte i dels Arxius Centrals dels Sectors. c. Reproduccions i comunicacions de qualsevol tipus de document, sense

	caràcter d'expedient administratiu, que tenen el seu origen o han estat generats pel propi Ajuntament, i dels quals en té la seva titularitat.
--	--

Nom	4.2. Preus públics de serveis de préstec interbibliotecari del Servei de Documentació i Accés al Coneixement (SEDAC)
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per aquelles activitats de gestió bibliotecària i d'enviament, per correu ordinari i/o per Internet, que són necessàries per tal de satisfer una demanda de préstec d'un llibre i/o d'una còpia digital de documents que es troben en els fons del SEDAC.

5. ÀREA DE CULTURA, EDUCACIÓ, ESPORTS I CICLES DE VIDA

Nom	5.1. Preus públics de la granja escola Can Girona
Objecte	Se'n regula la contraprestació pecuniària per a l'ús de les instal·lacions i la prestació de serveis.

Nom	5.2. Preus públics per la cessió de sales del Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)
Objecte	Es regula la contraprestació pecuniària per la cessió de les sales del Centre d'Informació i Assessorament per a Joves.

Quant a les novetats respecte als preus públics vigents, es pot destacar el següent:

- Tal com s'exposa en la fitxa de l'expedient, en la gran majoria de casos no es produeix modificació de tarifes o bé es tracta d'ajustaments en funció dels costos. En altres casos les modificacions consisteixen en millores tècniques del redactat.

Un cop descrit el conjunt dels preus públics objecte d'aquest Informe d'Impacte de Gènere i analitzat el seu contingut, alguns es consideren d'escassa rellevància des de la perspectiva de gènere i s'opta per excloure'ls de l'anàlisi. Es tracta del següent:

-3.1. Preus públics dels serveis de recollida de residus comercials i industrials assimilables als municipals.

A continuació, per cloure aquesta secció descriptiva, es presenta la codificació i nom abreujat, que en algunes ocasions s'usarà per identificar i localitzar cadascun dels preus públics de forma més ràpida i sintètica en aquest informe:

Nom complet	Codi	Nom abreujat
Regulació general dels preus públics	0	Regulació general
Preus públics per residències, habitatges tutelats, centres de dia i estades residencials de caràcter temporal per a gent gran	1.1	Residències i centres de dia per a gent gran
Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària	1.2	Serveis d'atenció domiciliària
Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran	1.3	Àpats en companyia
Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per a infants, adolescents i famílies	1.5	Centres oberts per infants i famílies
Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas	1.7	Centre d'Allotjament Familiar Navas
Preu públic per prestacions de serveis als allotjaments individuals amb Serveis Col·lectius Tànger	1.8	Allotjaments amb Serveis Col·lectius Tànger
Preu públic per prestacions de serveis als Allotjaments temporals APROP	1.9	Allotjaments temporals APROP
Preu públic per la prestació del servei del projecte <i>Temps per a tu, activitats de lleure per a infants i adolescents amb discapacitat.</i>	1.10	Temps per a tu
Servei del Banc del Moviment – xarxa solidària de productes de suport	1.11	Banc del Moviment
Preus públics del Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica	1.12	Canòdrom
Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció	2.1	Seguretat i Prevenció
Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals	3.2	Serveis especials de recollida de residus
Preus públics per a activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi ambient	3.3	Activitats d'educació ambiental
Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del Pavelló Mies van der Rohe	3.4	Pavelló Mies van der Rohe
Preus públics del servei de transport individualitzat mitjançant bicicletes compartides (Bicing)	3.5	Bicing
Preus públics del servei relatiu a l'autoconsum d'energia d'instal·lacions municipals a Barcelona	3.6	Autoconsum energia
Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal	4.1	Arxiu Municipal
Preus públics de serveis de préstec interbibliotecari del Servei de Documentació i Accés al Coneixement (SEDAC)	4.2	SEDAC
Preus públics de la granja escola Can Girona	5.1	Granja escola Can Girona
Preus públics per la cessió de sales del Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)	5.2	CIAJ

2. VINCULACIÓ AMB OBJECTIUS PROGRAMÀTICS I DISPOSICIONS NORMATIVES EN MATÈRIA D'IGUALTAT DE GÈNERE

Un cop presentada la caracterització del projecte objecte d'anàlisi, en aquesta secció s'estableix la seva vinculació amb objectius programàtics i disposicions normatives en matèria d'igualtat de gènere. En particular, s'observa la relació amb els àmbits i objectius del Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025, i les implicacions derivades del context normatiu i programàtic vigent:

Preu públic	Eix i àmbit del Pla per la Justícia de Gènere	Objectiu del Pla per la Justícia de Gènere	Altres instruments normatius i programàtics
0. Regulació general	1. Canvi Institucional – 1.2. Incorporació de la perspectiva de gènere a la normativa, plans i programes	Millorar la incorporació de la perspectiva de gènere de plans, programes i normativa municipal.	<ul style="list-style-type: none"> -Article 15 de la Llei orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Estableix que els poders públics han d'incorporar la igualtat de dones i homes com a principi d'actuació transversal. -Article 3, de la Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes. Fixa els principis de funcionament dels poders públics, el primer dels quals és el de transversalitat de la perspectiva de gènere. -La Carta municipal de Barcelona (1998), estableix que "l'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la integració i la participació de la dona en la societat i evitin la discriminació per raó de sexe" (art.112). -El Reglament per a l'equitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona (2019), estipula que "la transversalitat de la perspectiva de gènere obliga a dissenyar i avaluar el conjunt de les polítiques públiques sota el criteri d'identificar i preveure les repercussions diferenciades sobre els homes i les dones" (art.2).
1.1. Residències i centres de dia per gent gran	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2. 15. Democratització de les cures.	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	<ul style="list-style-type: none"> -Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.

1.2. Serveis d'atenció domiciliària	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.15. Democratització de les cures.	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.3. Àpats en companyia	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.15. Democratització de les cures	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.5. Centres oberts per infants i famílies	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.15. Democratització de les cures.	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.7. Centre d'Allotjament Familiar Navas	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.17. Lluita contra la feminització pobresa i precarietat.	Assolir la implementació total de l'Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.8. Allotjaments amb serveis col·lectius Tànger	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.17. Lluita contra la feminització pobresa i precarietat.	Assolir la implementació total de l'Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024. -Pla pel Dret a l'Habitatge 2016-2025.

1.9. Allotjaments temporals APROP	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.17. Lluita contra la feminització pobresa i precarietat.	Assolir la implementació total de l'Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.10. Temps per a tu	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.15. Democratització de les cures.	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.11. Banc del Moviment	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.15. Democratització de les cures.	Millorar les condicions en què les persones presten treballs de cures (de manera remunerada i no remunerada) i en què les persones reben cures.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
1.12. Canòdrom	3. Ciutat de Drets - 3.19. Participació social i política.	Potenciar la participació social i política de les dones dels diferents barris de la ciutat, atenent la seva diversitat, i els impactes generats per la covid-19.	-Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona (2017).
2.1. Seguretat i Prevenció	4. Barris propers i sostenibles – 4.35. Prevenció i seguretat	Millorar la percepció de la seguretat i l'empoderament de les dones a l'espai públic.	-Mesura de Govern "Millora del sistema per l'abordatge integral de les violències masclistes" (2015).
3.2. Serveis especials de recollida de residus	4. Barris propers i sostenibles – 4.32. Ecologia i sostenibilitat.	Incorporar la perspectiva de gènere en els plans d'acció i programes municipals per afrontar l'emergència climàtica	-Mesura de Govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana" (2017).

		i així avançar cap a polítiques ecofeministes de ciutat.	
3.3. Activitats d'educació ambiental	4. Barris propers i sostenibles – 4.32. Ecologia i sostenibilitat.	Incorporar la perspectiva de gènere en els plans d'acció i programes municipals per afrontar l'emergència climàtica i així avançar cap a polítiques ecofeministes de ciutat.	-Mesura de Govern "Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana" (2017).
3.4. Pavelló Mies van der Rohe	3. Ciutat de Drets – 3.25. Cultura i memòria col·lectiva.	Impulsar una participació equitativa i representació diversa en la cultura des de la perspectiva feminista.	
3.5. Preus Bicing	4. Barris propers i sostenibles – 4.34. Mobilitat.	Promoure una mobilitat amb perspectiva de gènere i interseccional que elimini les desigualtats.	
3.6. Autoconsum energia	2. Economia per a la vida i organització del temps – 2.17. Lluita contra la feminització pobresa i precarietat.	Assolir la implementació total de l'Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat.	-Estratègia contra la Feminització de la Pobresa i la Precarietat 2016-2024.
4.1. Arxiu Municipal	3. Ciutat de Drets – 3.25. Cultura i memòria col·lectiva.	Impulsar una participació equitativa i representació diversa en la cultura des de la perspectiva feminista.	
4.2. SEDAC	3. Ciutat de Drets – 3.25. Cultura i memòria col·lectiva.	Impulsar una participació equitativa i representació diversa en la cultura des	

		de la perspectiva feminista.	
5.1. Granja escola Can Girona	3. Ciutat de Drets – 3.23. Coeducació i ciència.	Avançar cap a la implementació de la perspectiva de gènere a les entitats i espais d'educació no formal i educació informal de la ciutat.	
5.2. Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)	3. Ciutat de Drets - 3.19. Participació social i política.	Potenciar la participació social i política de les dones dels diferents barris de la ciutat, atenent la seva diversitat, i els impactes generats per la covid-19.	-Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona (2017).

3. ANÀLISI D'ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS

La present secció es centra en l'anàlisi de: 1) el llenguatge usat en el text del projecte i 2) l'existència d'espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones en el disseny del projecte.

Pel que fa a l'ús **no sexista del llenguatge**, a les Directrius per a l'elaboració de normes municipals (2015) s'indica que cal eliminar qualsevol discriminació per raó de sexe, i que és un principi d'actuació dels poders públics la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques. A més, indica criteris específics per a utilitzar un llenguatge no sexista, entre ells l'ús de denominacions dobles i de termes genèrics, evitant la inserció d'una disposició que expressi que l'ús del masculí és genèric i que inclou tant els homes com les dones, o bé que es fa per no allargar el text. Per la seva part, el Reglament per a l'equitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona (2019) també estableix que l'ús inclusiu i no sexista del llenguatge és preceptiu en la documentació municipal (article 15).

Per analitzar si a l'articulat del projecte de preus públics es fa un adequat ús del llenguatge, la pregunta general orientadora és "Es fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?". La valoració i la proposta de modificació són les següents:

	El text del projecte fa un ús inclusiu i no sexista del llenguatge?		
	Sí	No	Comentaris i propostes de modificació
Preus públics per a l'any 2024 i successius: regulació general i preus públics de diversos serveis.	X		<p>Es fa una valoració positiva de l'ús inclusiu i no sexista del llenguatge. En particular perquè, generalment, en comptes de l'ús del masculí genèric s'opta per formes desdoblades o neutres, com ara "les persones formadores", "persona usuària", "monitor/a", "usuaris i usuàries", etc.</p> <p>En el cas de la referència a la <i>targeta de persona usuària de punt verd de zona</i>, s'ha optat per la reducció en femení, relatiu a persona: <i>targeta d'usuària</i>.</p> <p>Amb tot, en alguns casos es fa ús del masculí genèric ("l'usuari", etc.) i es proposa la seva modificació.</p>

D'altra banda, a efectes d'analitzar si el projecte incorpora la **participació de grups de dones o feministes** es formula la següent pregunta: "En el procés de disseny dels preus públics, hi ha espais de participació ciutadana que incorporin la veu de les dones o d'entitats feministes?". Aquest requisit podria quedar satisfet amb la participació d'espais de dones o feministes, com ara els Consells de Dones, o de Feminismes i LGTBI; o bé que en espais genèrics com les consultes online o el Consell de Ciutat s'incorpori l'enfocament de gènere i les necessitats de les dones.

En el cas que ens ocupa, l'elaboració del projecte de preus públics no ha comptat amb un espai de participació ciutadana on s'incorpori explícitament la veu de les dones o d'entitats feministes. Amb tot, cal tenir present que segons el Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona

(2017), el desenvolupament de processos participatius és preceptiu amb ocasió de l'aprovació d'ordenances i reglaments municipals "de rellevància ciutadana especial" i que "quan es tracti d'una modificació puntual d'abast limitat d'ordenances i reglaments no serà preceptiu impulsar el procés participatiu".¹ En aquest sentit, cal recordar que no ens trobem davant una nova regulació, sinó d'una modificació de preus públics majoritàriament ja existents, i que en molts casos correspon a una actualització de tarifes dels serveis prestats

D'altra banda, els preus públics han estat tractats en reunió de la **Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, que és un espai de participació integrat per representats del món acadèmic, col·lectius feministes, Consell de les Dones de Barcelona, col·legis professionals i persones a títol individual, a més de representants de l'Ajuntament. A més, entre l'octubre del 2022 i el gener del 2023 es van celebrar uns tallers d'Economia Feminista adreçats especialment a entitats i col·lectius de dones i feministes de la ciutat, i en un d'ells es tractà la incidència d'aquestes entitats i col·lectius en els pressupostos i la fiscalitat amb perspectiva de gènere. Aquests tallers es van concebre com a activitats preparatòries del Congrés d'Economia Feminista que es celebrà a Barcelona el març del 2023.

4. ANÀLISI D'IMPACTE DE GÈNERE

4.1. DIAGNÒSTIC SOBRE L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ DEL PROJECTE

A continuació s'exposen dades il·lustradores de desigualtats entre dones i homes a la ciutat de Barcelona.^{2,3,4,5,6} Es fa èmfasi en les desigualtats econòmiques, la pobresa i la precarietat, atès que és l'àmbit més vinculat amb la capacitat de pagament de preus públics.

Salaris	La bretxa salarial de gènere a Barcelona és del 17,5%, en detriment de les dones.
Pensió de jubilació	Els homes tenen una pensió mitjana de jubilació de 1.646€ i les dones de 1.099€, el que representa un 33% menys que la dels homes.
Viudetat	Un 14,1% de dones són vídues, davant l'1,8% dels homes.

---

¹ "S'han d'impulsar de manera preceptiva processos participatius desenvolupats amb ocasió de l'aprovació de: (...) Ordenances i reglaments municipals de rellevància ciutadana especial. Quan es tracti d'una modificació puntual d'abast limitat d'ordenances i reglaments no serà preceptiu impulsar el procés participatiu". Article 37 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, 2017.

² Ajuntament de Barcelona, 2022. Els salaris mitjans a Barcelona 2020. Gabinet tècnic de programació.

³ Idescat. Pensió contributiva mitjana de Seguretat Social per tipus de pensió i sexe. Mes de desembre. Pensió de jubilació. Àrea metropolitana de Barcelona. 2021.

⁴ Francesc Valls (Universitat Rovira i Virgili) i Ajuntament de Barcelona, 2022. Construcció d'un indicador de pobresa en el supòsit d'autonomia financera.

⁵ Taxa d'atur mitjana dels 4 trimestres de l'any. Dades Catalunya. Enquesta de Població Activa, INE, 2022.

⁶ Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner-EMEF 2022.

Pobresa i autonomia	Un 27,9% dels barcelonins i un 44% de les barcelonines es trobarien en una situació de pobresa si haguessin de sostenir-se (sense càrregues familiars) només amb els propis ingressos.
Desocupació	La taxa d'atur de les dones és superior a la dels homes: 10,1% i 8,5% respectivament. L'atur per baixa voluntària (sovint vinculada a criança d'infants) en el cas de les dones és d'un 16,9% i en els homes és tan baixa que no és representativa en termes estadístics.
Temps de cures	El 45% de les dones dedica 20 o més hores setmanals a les tasques de la llar i les cures, mentre que en els homes el percentatge és del 23%. Si es té en compte tant el treball remunerat com el no remunerat, les dones treballen 7 hores més a la setmana que els homes.
Monoparentalitat i risc de pobresa	El 40% de les persones que viuen en llars monoparentals es troben en situació de risc de pobresa, pràcticament el doble que la resta dels tipus de família. Això afecta molt més les dones, atès que el 82% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones.
Mobilitat en cotxe	Els homes es desplacen en vehicle privat (cotxe, moto, furgoneta...) en major proporció que les dones, un 40% i un 28% dels desplaçaments respectivament.

El conjunt de dades exposades mostra com, de mitjana, les dones de la ciutat tenen menor accés a recursos econòmics que els homes, i es troben més exposades a situacions de privació material i precarietat. Això, al seu torn, condiciona la seva capacitat d'accés a serveis vinculats a contraprestacions econòmiques.

Feta aquesta diagnosi general de la ciutat des de la perspectiva de gènere, a continuació es presenten les diagnosis sectorials dels àmbits d'actuació dels preus públics (pobresa, treball de la llar i les cures, espai urbà, seguretat, cultura, etc.). A aquest efecte, s'ha usat la tipologia d'àmbits del Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025.

Preu públic:

- 1.1. Preus públics per residències, habitatges tutelats, centres de dia i estades residencials de caràcter temporal per gent gran
- 1.2. Preus públics pels serveis d'atenció domiciliària
- 1.3. Preus públics pel servei d'àpats en companyia per a la gent gran
- 1.5. Preus públics per serveis dels centres oberts municipals per a infants, adolescents i famílies
- 1.10. Preu públic per la prestació del servei del projecte *Temps per a tu*
- 1.11. Banc del Moviment

Àmbit: Democratització de les cures

Diagnòstic de l'àmbit:

L'Organització Internacional del Treball es refereix al treball de cura com totes aquelles activitats realitzades per donar resposta a les necessitats físiques i emocionals de les persones, tant si són activitats desenvolupades en l'economia formal o en la informal, en l'esfera pública o en l'esfera privada, i remunerades o no remunerades.

Quant a les persones receptores de cures, cal considerar sobretot els infants, la gent gran, les persones en situació de discapacitat/diversitat funcional, malaltia, etc. Històricament, i encara avui en dia, aquest conjunt d'activitats ha estat realitzat de manera molt majoritària per les dones i no s'ha valorat com correspon, ni socialment ni econòmicament.

En l'actualitat, si bé els homes cada cop participen més en els treballs de la llar i les cures, ara com ara encara ho fan en unes proporcions molt inferiors a les dones. Així, per exemple, el 45% de les dones dedica 20 o més hores setmanals a les tasques de la llar i les cures, davant del 23% dels homes. Si es té en compte tant el treball remunerat com el no remunerat, les dones treballen 7 hores més a la setmana que els homes.

En l'àmbit laboral, la immensa majoria (91%) de les persones que treballen a temps parcial perquè han d'exercir tasques de cura són dones; el 26% de les dones (davant del 3% dels homes) ha fet ús de la reducció de jornada per a la cura de menors; i de les excedències laborals per cura de fills i filles, el 92,8% són sol·licitades per dones i només el 7,2% per homes. Així doncs, cal promoure la corresponsabilitat dels homes en l'assumpció dels treballs de cures. Això inclou el treball amb infants i joves, de manera adaptada a les seves capacitats.

Pel que fa a les condicions de treball, les persones que es troben sota el *Sistema especial de treballadores de la llar* no disposen d'unes condicions equiparables a la resta de persones treballadores del Règim general de la Seguretat Social. Aquesta regulació permet que encara es mantinguin aspectes com l'acomiadament sense justificació deguda (acomiadament per desistiment), l'exclusió de la prevenció de riscos laborals i del Fons de Garantia Salarial, la cobertura per maternitat i, molt especialment, l'exclusió de la prestació per desocupació. A més, s'estima que un terç de les treballadores del sector de la llar i les cures ho fan sense estar donades d'alta a la Seguretat Social pels seus ocupadors/ores.

Tot i el paper destacat de les dones en aquests treballs a les seves pròpies llars, moltes famílies n'externalitzen una part, i fruit d'això s'han produït en les darreres dècades les cadenes globals de cures: el treball externalitzat és dut a terme tot sovint per dones migrades i en condicions de precarietat que, al seu torn, han deixat en el país d'origen a familiars dependents a càrrec d'altres dones.

En relació amb la cura d'infants, un altre factor rellevant en la intersecció de variables de risc d'exclusió és la monoparentalitat. El 40% de les persones que viuen en llars monoparentals es troben en situació

de risc de pobresa, pràcticament el doble que la resta dels tipus de família. Això afecta molt més les dones, atès que el 82% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones.

Preu públic:

1.12. Preus públics del Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica

5.2. Preus públics per la cessió de sales del Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)

Àmbit: Participació social i política

Diagnòstic de l'àmbit:

La participació de les dones és decisiva per a la transformació social i especialment per promoure la igualtat i la perspectiva de gènere des d'un enfocament transversal i interseccional que garanteixi de manera efectiva la diversitat (d'origen, ètnicoracial, cultural, funcional, d'edat, d'identitat i/o expressió de gènere, d'orientació sexual...) de les dones.

Arran de les grans mobilitzacions feministes del 2018 s'ha observat un augment de diferents grups i col·lectius feministes a la ciutat i de l'interès per part de les entitats del tercer sector a desenvolupar projectes amb perspectiva de gènere, que han vingut a sumar les seves lluites als moviments feministes històrics de la ciutat. Actualment hi ha 249 entitats al mapa d'entitats feministes i de dones de la ciutat.

Amb tot, la irrupció de la pandèmia global arran de la Covid-19 ha provocat una profunda crisi sanitària, econòmica i social, la qual ha afectat tots els àmbits de les nostres vides, amb conseqüències molt significatives en la vida de les dones i el sosteniment dels propis moviments feministes. En aquest sentit, s'han generat situacions de sobrecàrrega per la complexitat de gestionar la vida personal, familiar, laboral i social, la qual cosa ha afectat la salut física i emocional de les dones, i això acaba incidint en la disponibilitat de temps i recursos per a la participació tant en organitzacions feministes i de dones com en entitats mixtes de la ciutat. Es planteja, per tant, el repte d'enfortir els espais de relació i participació dels grups i col·lectius feministes de la ciutat, per tal de facilitar-ne el sosteniment i autoorganització.

A més, les limitacions de la presencialitat han donat pas a nous canals de comunicació on la virtualitat ocupa un paper destacat i l'ús de la tecnologia esdevé un recurs imprescindible al qual no totes les dones poden accedir. La bretxa digital de gènere per manca de mitjans i/o capacitació, doncs, se suma en un àmbit històricament masculinitzat i també és un factor més d'exclusió de les dones, sobretot les de col·lectius més vulnerabilitzats.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la participació en espais i entitats presenta pautes de desigualtat de gènere: si bé les dones són un 58% de les persones implicades en entitats de la ciutat, aquesta certa feminització dels espais de participació es reverteix a mesura que s'assoleixen posicions de poder dins l'entitat. Així, només un 48% de dones està a la junta directiva i un 44%, a la presidència. A més, el 41,6% de les dones manifesta tenir dificultats per conciliar la participació social amb la seva quotidianitat, mentre que el cas dels homes només s'hi troba el 19,1%. Cal, doncs, avançar en la creació de noves formes de relació comunitàries més justes i equitatives envers les dones tenint en compte els diferents eixos de desigualtat que les travessen, i les diferents realitats territorials.

Preu públic: 5.1. Preus públics de la granja escola Can Girona**Àmbit:** Coeducació i ciència**Diagnòstic de l'àmbit:**

L'educació és un àmbit estratègic per a l'adquisició de coneixements, valors i actituds igualitàries i no discriminatòries, des d'edats ben primerenques. I en aquesta tasca cal concebre l'educació en un sentit integral, doncs, per exemple, tan importants són els valors que s'adquireixen en l'educació formal com en l'educació no formal (per exemple, entitats de lleure educatiu) i en l'educació informal (per exemple, famílies). Posant un exemple vinculat amb l'àmbit familiar, la menor corresponsabilitat dels homes en l'acompanyament a l'educació de fills i filles suposa una sobrecàrrega per a les dones i dificulta l'establiment de realitats educatives més igualitàries.

Pel que fa al nivell educatiu del conjunt de la població, les dones són el grup majoritari en els nivells extrems: població sense estudis i població amb estudis superiors. Així, per exemple, de la població amb titulació universitària a Catalunya (graus, màsters i doctorats) les dones representen el 57,2%. Tot i això, un nivell més alt de formació universitària de les dones no es correspon amb la seva posició en el mercat de treball ni amb el seu nivell salarial, que és, de mitjana, inferior al dels homes.

Per mirar de revertir aquestes tendències segregadores i els estereotips de gènere subjacents, és important que tot el procés formatiu d'infants i joves inclogui una perspectiva coeducativa. La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. Cal que es plantegi de manera integral i incloent-hi els diversos nivells educatius al llarg del cicle de vida, agents educatius (escoles, entitats de lleure, famílies, AFA...) i espais educatius (classes, patis escolars, espais extraescolars i de lleure...). Si bé discursivament aquest enfocament integral està força assumit, en la pràctica es detecten mancances de cobertura d'accions coeducatives en nivells com el d'escoles bressol, en agents educatius com les AFA i en espais educatius com els extraescolars, entre d'altres.

Aquestes mancances són alhora una oportunitat estratègica en el cas de les escoles bressol, atès el major grau competencial que hi té l'Ajuntament respecte a altres nivells educatius, i atès que en aquesta etapa de la infància és quan cristal·litzen bona part dels estereotips i mandats de gènere.

Finalment, i com a comentari pertinent per al conjunt d'àmbits de la tasca coeducativa, cal incloure de manera més explícita el treball amb nens, nois i homes, en la seva diversitat. Això inclou el disseny d'actuacions adreçades específicament a ells, per avançar en la transformació de les masculinitats hegemòniques i dels privilegis de gènere. En aquesta línia d'acció, alguns dels àmbits de treball més estratègics són el de la corresponsabilitat en treballs de cures i el de la promoció de relacions lliures de violències.

Preu públic:

- 1.7. Preu públic per prestacions de serveis del Centre d'Allotjament Familiar Navas
- 1.8. Preu públic per prestacions de serveis als allotjaments individuals amb Serveis Col·lectius Tànger
- 1.9. Preu públic per prestacions de serveis als Allotjaments temporals APROP
- 3.6. Autoconsum d'energia

Àmbit: Habitatge**Diagnòstic de l'àmbit:**

La situació de l'habitatge a Barcelona és crítica en termes generals i els sistemes d'informació disponibles fan difícil conèixer les desigualtats de gènere que s'hi donen. La situació està marcada per un augment del 33% dels preus del lloguer en els darrers 5 anys; una de cada deu persones no té diners per pagar la llum o l'aigua i, arran de la crisi de la Covid-19, un 25,2% de les dones i un 23,8% dels homes reporten tenir dificultats per pagar els subministraments de la llar. A més, un 10,6% de la ciutadania es troba en situació de pobresa energètica, sent les dones les que més van rebre ajudes municipals per aquest motiu. D'altra banda, existeix un creixement sostingut del sensellarisme durant l'última dècada, amb quasi el doble de persones allotjades en equipaments residencials i pisos municipals i de les entitats de la XAPSL, i amb més d'un miler de persones dormint al carrer. A Barcelona, en els darrers 5 anys, el nombre de persones que han sol·licitat un habitatge de protecció oficial s'ha duplicat. I només l'any 2019 es van produir 1.700 desnonaments.

De mitjana, les famílies destinen un 22,3% de la seva renda a les despeses d'habitatge, però aquesta xifra és el 39,4% en el cas de règim de lloguer. Si a sobre les persones són migrades, hi dediquen de mitjana un 41,1%, i un 42,3% les que tenen rendes més baixes. Cal tenir en compte que la dedicació superior al 30% dels ingressos es considera sobreesforç econòmic. Si bé aquestes dades no ens permeten veure el fenomen en el cas particular de les dones, sabem que les famílies monoparentals han hagut de destinar el 64,7% de la seva renda a cobrir les despeses d'habitatge.

L'estudi "Dones i treballs" va detectar que els preus de l'habitatge de Barcelona expulsaven especialment dones amb rendes baixes que treballaven a Barcelona, de manera que havien de fer trajectes interurbans diaris més llargs i més incompatibles amb les tasques de cures.

Preu públic: 2.1. Preus públics per la prestació de determinats serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció**Àmbit:** Prevenció i seguretat**Diagnòstic de l'àmbit:**

La seguretat és un dret fonamental recollit a la Declaració Universal dels Drets Humans (article 3) que té una estreta relació amb la llibertat (d'expressió, decisió i moviment) i amb el dret de les persones a no patir violència. Per això, la construcció del concepte de seguretat no és neutre des de la perspectiva de gènere, com tampoc ho és des del punt de vista d'altres clivelles significatives com són la classe social, l'origen, l'ètnia, l'edat o l'orientació sexual.

És imprescindible entendre com homes i dones segueixen processos de socialització diferenciats que generen unes problemàtiques i unes necessitats diferents pel que fa a la seguretat. Aquesta socialització diferencial duu moltes dones a aprendre nombroses estratègies d'autoprotecció a l'espai públic (com evitar sortir de nit, no transitar per carrers poc il·luminats o solitaris, no vestir de determinada manera...) que tenen un impacte negatiu en la seva qualitat de vida, ja que generen més sensació d'inseguretat i limiten l'autonomia i la llibertat de moviment.

L'any 2019 l'índex de victimització global va ser superior per als homes (31,6) que per les dones (30,3). És a dir, els homes van patir més fets delictius que les dones a l'espai públic. Tot i així, si es desagreguen aquestes dades per edat, s'observa com la taxa de victimització més alta la pateixen les dones joves, d'entre 16 i 29 anys (amb una victimització del 39,8).

Ahora, si s'analitzen tots els àmbits delictius que s'inclouen dins la victimització global, s'observa que els homes presenten victimitzacions superiors en relació amb el seu vehicle, el domicili, la segona residència i la botiga/negoci. Les dones, per contra, van tenir una victimització superior en la seguretat personal. D'entre els delictes que s'inclouen a l'àmbit personal, els homes s'hi van veure més afectats, sobretot, per intents de robatori del telèfon mòbil, estrebades, atracaments i intents d'atrancament, agressions físiques i intents d'agressió física. Les dones, per contra, van patir més robatoris de bossa o cartera, intimidacions, coaccions o amenaces, i agressions sexuals. És a dir, mentre que els homes majoritàriament van patir delictes contra les seves propietats, les dones van patir més atacs contra elles i els seus cossos. Per tant, l'afectació psicològica d'aquests fets delictius també va ser més negativa per a les dones (amb un cost psicològic de 6,3) que per als homes (amb un cost psicològic de 5,4).

Preu públic:

- 3.2. Preus públics per la prestació de serveis especials de neteja i recollida de residus municipals
- 3.3. Preus públics per activitats d'educació ambiental i altres prestacions del sector de medi Ambient

Àmbit: Ecologia i sostenibilitat**Diagnòstic de l'àmbit:**

Les polítiques neoliberals han estat obviant l'existència de límits físics del planeta i fomentant un model de creixement insostenible que ha contribuït a l'agreujament d'una crisi ecològica i climàtica sense precedents. Tot i que el canvi climàtic és un fenomen planetari que afecta la salut i la vida quotidiana de tota la seva població, el seu impacte és desigual en funció de diversos factors. A la ciutat de Barcelona, alguns barris (per la seva ubicació, situació socioeconòmica o qualitat dels edificis) i algunes persones (per la seva edat, sexe, estat físic, situació socioeconòmica, salut, rols o activitats que duen a terme) són més vulnerables als seus efectes (augment de la temperatura, onades de calor, sequera o inundacions, augment del nivell del mar, mala qualitat de l'aire...). Les desigualtats de gènere situen les dones en una situació de més vulnerabilitat. Els rols de gènere, la feminització de la pobresa, les característiques dels cossos de les dones des del punt de vista de la salut i la seva esperança de vida més alta, entre d'altres,

fan que les dones pateixin de manera específica les conseqüències del canvi climàtic. Per exemple, en els darrers 25 anys, a Barcelona, el 70% de les morts degudes a calor extrema han estat de dones, i també són les que pateixen més la pobresa energètica a les llars.

Al mateix temps, les dones són les que mostren més preocupació pel medi ambient i desenvolupen pràctiques i comportaments més respectuosos amb el clima i la natura tant de consum com de mobilitat i reciclatge. Abans de la pandèmia, les barcelonines presentaven uns hàbits de compra més sostenibles (envasos reciclables, ús de cistell o carretó, compra de productes de proximitat, ús de carmanyola, etc.), es mostraven més respectuoses amb el medi ambient a la llar (estalvi d'aigua i energia, i compra sostenible) i adoptaven més pautes favorables al reciclatge (exceptuant la matèria orgànica) que els barcelonins. Aquestes noves pràctiques suposen una reorganització i un increment de les tasques de la llar que, si bé amb la informació disponible no es pot conèixer qui se n'està fent càrrec, és possible que, degut al rol social de gènere, les estiguin assumint —encara més— les dones.

Així doncs, les dones, si bé són les que tenen una menor petjada ecològica i estan més conscienciades amb el canvi climàtic, alhora, són les que hi estan més exposades i tenen menys capacitat de resposta, en ser minoria entre qui dissenya i decideix les mesures per fer-hi front.

Preu públic:

3.5. Preus públics del servei de transport individualitzat mitjançant bicicletes compartides (Bicing)

Àmbit: Mobilitat**Diagnòstic de l'àmbit:**

La mobilitat és una activitat bàsica que diàriament realitza el 93% de les persones de la regió metropolitana de Barcelona. És una constant històrica que les dones es desplacin més per tasques de cura (24% davant un 18% dels homes), mentre que els homes ho fan més per qüestions laborals (22% davant un 17% de les dones). Dones i homes també presenten diferències en l'ús de mitjans de transport, sent els homes molt majoritaris en el transport privat (30% davant d'11%) i les dones en el transport públic (36% davant d'un 24% dels homes), en una ciutat amb una mobilitat tradicionalment pensada per donar resposta a les necessitats laborals de la societat, i prioritzant el cotxe. Així mateix, les dones utilitzen menys la bicicleta que els homes (1,5% davant un 3,4%). A més, s'acostumen a desplaçar fent més trajectes i més curts que els homes, de manera que caldria conèixer si aquest tipus de mobilitat pot suposar desigualtats de gènere en el sistema tarifari.

La mobilitat hauria d'estar dissenyada per dotar de la màxima autonomia de moviment totes les persones. Lluny d'això, és en primer lloc al transport públic (21,6%) on les dones pateixen violència masclista en l'àmbit social, i en l'espai públic en tercer lloc (17,5%). En conseqüència, afirmen que aquest fet les condiona en els seus desplaçaments (un 32% procuren no sortir soles i un 24% té més por en sortir).

Més enllà d'això, els mitjans de transport no sempre són inclusius amb diferents grups de persones, per exemple, amb les persones grans (amb poca presència relativa a la xarxa de metro), les dones joves i adultes (amb alta percepció d'inseguretat en el transport nocturn) o les persones que cuiden (amb insuficient espai en voreres i complicacions en mitjans de transport públic). A més, en el context actual, amb el salt exponencial que ha fet la distribució urbana de mercaderies, caldria gestionar-la de manera que no afecti negativament la mobilitat de vianants, sobretot quan duen a terme tasques de cures.

L'autonomia de les dones en la mobilitat també es veu en qüestió en termes de sinistralitat viària, sent les dones responsables de menys accidents, però víctimes de més. Això es deu a la seva major presència en els desplaçaments a peu, la seva menor disposició de vehicles privats, juntament amb menys conductes de risc que els homes, fins i tot quan es posen en relació amb el volum de mobilitat de cada sexe.

La presència de les dones en els òrgans de decisió i disseny de la mobilitat és encara minoritària, de manera que les seves necessitats i experiències són menystingudes. N'és un cas el Pacte per la Mobilitat de Barcelona, on només una de cada tres persones participants és dona.

Ordenança fiscal:

- 3.4. Preus públics pels serveis culturals i lloguer d'espais del Pavelló Mies van der Rohe
- 4.1. Preus públics per determinades prestacions de serveis de l'Arxiu Municipal
- 4.2. Preus públics de serveis de préstec interbibliotecari Servei Documentació i Accés al Coneixement (SEDAC)

Àmbit: Cultura i memòria col·lectiva**Diagnòstic de l'àmbit:**

Les polítiques públiques basades en els drets culturals han de posar un èmfasi explícit en l'equitat de gènere. Aquestes polítiques han de reforçar la perspectiva de gènere i desplegar tot el seu potencial per promoure la participació plural i activa de les dones i de totes les persones que no compleixen la norma androcèntrica i heterosexual en la vida cultural. Davant d'aquests reptes, durant els darrers anys, l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) ha fet una aposta ferma en polítiques culturals amb perspectiva de gènere. Es ressalta el projecte "Gènere i museus" amb la finalitat d'integrar la perspectiva de gènere en la gestió, activitats i relat als museus de la ciutat. També es posen en relleu altres actuacions com l'estudi pilot de la programació en centres cívics, l'increment de programes amb presència i visibilització de les dones creadores, i els programes de memòria que han fet un esforç molt important de recuperació històrica.

Amb tot, a Barcelona encara no hi ha paritat en el context cultural i se segueixen reproduint models de feminització de rols concrets, menystinguts i més precaritzats que aquells on els homes són majoria. Així mateix, existeix un sostre de vidre que posa barreres a l'entrada de les dones a posicions de presa de decisió. La segregació vertical i horitzontal continua existint en algunes de les institucions culturals i es fa especialment palesa en certs sectors. La programació cultural, en la gran majoria de casos encara no és

paritària i això segueix fomentant la invisibilització de les dones creadores i treballadores de la cultura. Per això, és fonamental treballar per unes programacions paritàries i amb perspectiva de gènere de totes les activitats culturals de la ciutat.

Les dades de l'Observatori de Dades Culturals mostren que les dones participen majoritàriament com a inscrites i espectadores en diverses activitats culturals de la ciutat. De fet, elles representen el 66% de les persones espectadores de Barcelona Districte Cultural, el 73% de les inscrites als centres cívics, el 55% de les usuàries de les biblioteques i el 67% de les espectadores del Festival Grec.

Malgrat això, les dades posen en evidència que encara manca paritat i presència de dones com a directores i creadores. Les dades de l'Observatori troben una relació entre la dimensió dels festivals i la variable de gènere en la seva direcció. A més volum d'assistents, menys paritat i més presència d'homes directors: de fet, als festivals de més de 20.000 assistents només el 27% és paritari i només el 5% té una majoria de dones directores. L'Informe sobre la programació cultural 2016-2017 de l'Ajuntament de Barcelona des d'una perspectiva de gènere va analitzar les activitats programades i les estructures organitzatives. Pel que fa a les activitats, es van analitzar més de 19.000 activitats dutes a terme entre el 2016 i el 2017 en 105 espais diferents de programació. En la programació global analitzada de la ciutat del 2016 les dones autores van ser un 24,6%, i un 32,3% el 2017. Hi ha grans diferències entre els diversos àmbits de programació: van d'un 1,2% de dones autores en els auditoris a un 54,5% en els centres d'exposicions. Dels set festivals de la ciutat, només el Grec i Santa Eulàlia s'acosten a la paritat en les activitats..

4.2. ANÀLISI DE LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN EL PROJECTE

Els continguts que resulten més pertinents per ser valorats des de la perspectiva de gènere són els referents a persones destinatàries dels serveis, motius de no subjecció, tarifes, exempcions i reduccions/bonificacions. A efectes il·lustradors, a continuació es presenten alguns d'aquests tipus de continguts, extrets del text regulador de diversos preus públics:

Persones destinatàries dels serveis

El servei s'adreça a persones o famílies que es trobin en alguna d'aquestes situacions:

- a) Persones en situació de dependència reconeguda (...).*
- b) Persones i famílies en situació de vulnerabilitat o risc social.*

Motius de no subjecció

Les persones usuàries del servei estaran no subjectes al pagament en els següents supòsits:

- a) Temps per a tu:*
  - *Quan els ingressos de la unitat familiar no superin l'Indicador Públic de Renda d'Efectes múltiples (IPREM).*
  - *Quan hagin estat derivats pels centres de serveis socials, adduint necessitats socials en relació a les activitats del projecte.*

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

Tarifes

La quota líquida es determinarà tenint en compte la capacitat econòmica disponible, en còmput mensual.

Exempcions

Les persones usuàries estaran exemptes del pagament en els següents supòsits:

- Quan els ingressos de la unitat familiar o la persona cuidadora no superin l'IRSC.*
- Quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Gratuïta.*

Reduccions/bonificacions

Les persones usuàries derivades pels Serveis Socials, que per l'informe relatiu a la seva situació econòmica es consideri que no poden pagar el preu públic, gaudiran d'una reducció del 90% en el preu.

A continuació s'identifiquen diversos **aspectes a considerar a partir de les seccions identificades com a més rellevants des de la perspectiva de gènere:**

- Els preus públics no fan un emmarcament ni contenen **objectius** vinculats explícitament amb la igualtat de dones i homes.
- No contenen **mesures** adreçades explícitament a contribuir a la igualtat de dones i homes, amb alguna excepció com la dels preus públics del Canòdrom, Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica (1.12), que inclouen una exempció per a projectes de *tecnologia amb visió de gènere*.
- No obstant, diverses mesures que no semblen tenir una "motivació de gènere", **poden tenir un efecte positiu en la redistribució de recursos** entre homes i dones, com es veurà a la secció *Previsió de Resultats*.
- La majoria de continguts pertinents des de la perspectiva de gènere es concentren en els supòsits d'exempcions i bonificacions/reduccions al pagament del preu públic. D'aquests, els més freqüents són **la manca de capacitat econòmica, la situació de discapacitat i la possessió de Targeta Rosa**.
- Alguns preus públics (1.1, 1.2 i 1.10) contribueixen a visibilitzar i reconèixer els **treballs de cures**, fent referència explícita al terme (ex: *cura de la persona, tasques de cura, persona cuidadora, entorn cuidador*).

Per als preus públics que s'han considerat pertinents en temàtica de gènere a continuació es presenta una síntesi de la valoració de l'impacte de gènere, centrada en les preguntes:

• Visibilitza diferències? És a dir, el text del preu públic posa de relleu, de forma explícita o implícita, que s'han tingut en consideració les diferències que es donen en la realitat d'homes i dones?   • Visibilitza desigualtats? És a dir, parteix de la base que les diferències visibilitzades suposen desigualtats en la presència de dones i homes, l'accés a recursos, la capacitat de decisió, la reproducció d'estereotips socials de gènere, etc.?   • Conté elements per revertir aquestes desigualtats?

		Visibilitza diferències? (explícitament o implícitament)	Visibilitza desigualtats? (explícitament o implícitament)	Conté elements per revertir desigualtats?	Actuació/mesura que contribueix a revertir desigualtats
0	Regulació general	NO	NO	NO	
1.1.	Residències i centres de dia per gent gran	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Preu en funció de la capacitat econòmica i el nivell de dependència. -Preu per a persones amb Targeta Rosa Gratuïta i Reduïda. -Exempcions quan la persona cuidadora sigui titular de Targeta Rosa Gratuïta. -Exempcions quan ingressos d'unitat familiar/persona cuidadora no superin l'IRSC. -Reduccions per persones a càrrec.
1.2.	Serveis d'atenció domiciliària	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Objectiu de donar suport a aquelles famílies que tenen al seu càrrec persones en situació de dependència o de fragilitat. -Objectiu de donar suport en el desenvolupament de les funcions parentals, de criança i educatives a les famílies amb infants i/o adolescents. -Servei adreçat a persones o famílies en situació de dependència reconeguda o en situació de vulnerabilitat o risc social. -Quota determinada en funció de capacitat econòmica disponible i Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC) mensual.
1.3.	Àpats en companyia	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> - Adreçat a persones grans en situació de fragilitat (persones grans soles en risc d'aïllament social, etc.). -Exempció per manca de capacitat econòmica temporal i transitòria. -Reduccions per a persones usuàries amb PNC o derivats de Serveis Socials bàsics, Targeta Rosa gratuïta i Targeta Rosa reduïda.
1.5.	Centres oberts per infants i famílies	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Reducció per a persones usuàries derivades pels Serveis Socials, que per l'informe relatiu a la seva situació econòmica es consideri que no poden pagar el preu públic.
1.7.	Centre d'Allotjament Familiar Navas	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Exempció per a persones usuàries que per l'informe relatiu a la seva situació socioeconòmica es consideri que no poden pagar el preu públic.
1.8.	Allotjaments amb Serveis Col·lectius Tànger	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Preus quantificats en relació als ingressos. -Exempció per a persones usuàries que per l'informe relatiu a la seva situació socioeconòmica es consideri que no poden pagar el preu públic.
1.9.	Allotjaments temporals APROP	SÍ	SÍ	SÍ	<ul style="list-style-type: none"> -Les persones usuàries contribueixen al pagament del preu públic en relació als seus ingressos.

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

				-Exempció per a persones usuàries que per l'informe relatiu a la seva situació socioeconòmica es consideri que no poden pagar el preu públic.	
1.10.	Temps per a tu	SÍ	SÍ	SÍ	-Servei adreçat a famílies i persones cuidadores que tenen infants i joves. -No subjecció: <i>Temps per a tu</i> per a infants i joves amb discapacitat; quan els ingressos de la unitat familiar no superin l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM); quan hagin estat derivats pels centres de Serveis Socials. -Reduccions en tallers per infants i joves amb discapacitat i llurs germans/es, quan es tracti de membres de família nombrosa o de família monoparental.
1.11.	Banc del Moviment	SÍ	SÍ	SÍ	-Persones amb dificultats socioeconòmiques. Aquestes persones hauran de disposar d'un informe tècnic de serveis socials que acrediti la necessitat de rebre, en cessió d'ús temporal, determinats productes de suport.
1.12.	Canòdrom	SÍ	SÍ	SÍ	-Cursos adreçats a població afectada per la bretxa digital de nivell socioeconòmic baix. -Tallers i cursos familiars: preu per a una persona adulta i màxim de dos infants. -Reducció del 50% per persones residents al municipi amb targeta de discapacitat. -A les persones titulars de la Targeta Rosa s'aplicarà un 50% de descompte. -Persones amb certificat de família nombrosa o monoparental: 20% de descompte. -Residències exemptes en cas de projectes de tecnologia amb visió de gènere.
2.1.	Seguretat i Prevenció	NO	NO	NO	
3.2.	Serveis especials de recollida de residus	SÍ	SÍ	SÍ	-Tarifa gratuïta per a persones amb discapacitat amb certificat acreditatiu i les persones amb dificultat de moviment que no tinguin ningú per baixar els mobles i que ho acreditin.
3.3.	Activitats d'educació ambiental	SÍ	SÍ	SÍ	-No subjecció de centres d'educació especial. -Bonificació a les persones en situació d'atur. -Bonificació a persones jubilades, prejubilades i majors de 65 anys.
3.4.	Pavelló Mies van der Rohe	SÍ	SÍ	SÍ	-Descomptes per a persones amb Passi Metropolità d'acompanyant d'una persona amb discapacitat, persones aturades i posseïdores de la Targeta Rosa reduïda.
3.5.	Bicing	NO	NO	NO	
3.6.	Autoconsum energia	SÍ	SÍ	SÍ	-Exempció per a persones en situació d'exclusió residencial, d'acord amb allò previst a la Llei 24/2015 o en situació de vulnerabilitat apreciada pels Serveis Socials municipals.

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

4.1.	Arxiu Municipal	NO	NO	NO	
4.2.	SEDAC	NO	NO	NO	
5.1	Granja escola Can Girona	NO	NO	NO	
5.2.	Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)	NO	NO	NO	

Per al conjunt dels preus públics, cal tenir en consideració que els articulats no identifiquen *explícitament* l'existència de diferències i desigualtats en clau de gènere. Amb tot, algunes de les mesures adoptades (en particular, exempcions i reduccions) contribueixen a revertir desigualtats de gènere, i en aquests casos s'ha valorat que *implícitament* contribueixen a visibilitzar diferències i desigualtats.

A l'efecte de sintetitzar visualment les mesures transformadores de desigualtats (exempcions i reduccions) incloses de forma explícita en els diferents preus públics, s'indiquen en color verd a la següent taula. Es posa de manifest que la capacitat econòmica és el supòsit més generalitzat per a l'atorgament d'exempcions o reduccions (11 preus públics).

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

	Capacitat econòmica	Discapacitat	Targeta Rosa	Gent gran	Càrregues familiars	Dependència	Atur	Monoparentalitat	Violència masclista
Regulació general									
Residències i centres de dia gent gran									
Serveis d'atenció domiciliària									
Àpats en companyia									
Centres oberts per infants i famílies									
Centre d'Allotjament Familiar Navas									
Allotjaments Serveis Col·lectius Tànger									
Allotjaments temporals APROP									
Temps per a tu									
Banc del Moviment									
Canòdrom									
Seguretat i Prevenció									
Serveis especials recollida de residus									
Activitats d'educació ambiental									
Pavelló Mies van der Rohe									
Bicing									
Autoconsum energia									
Arxiu Municipal									
SEDAC									
Granja escola Can Girona									
CIAJ									
	11	6	4	3	3	3	2	2	0

4.3. PREVISIÓ DE RESULTATS

Sovint es considera que les normes són neutres respecte al gènere perquè s'han dissenyat pensant en el benefici de la població en el seu conjunt i, per tant, de forma igual per a totes les persones, sense fer distincions entre dones i homes. No obstant, tractar de forma homogènia persones que parteixen d'una situació desigual, reproduïx aquesta desigualtat; que és el que ocorre si no es tenen en compte les desigualtats de gènere existents en la posició econòmica, política i social de dones i homes. Per això, les polítiques pensades cap a la població en general no solen ser neutres, sinó cegues pel que fa al gènere (Emakunde, 2013).

Sota aquest enfocament, els aspectes que es tenen en compte per a l'estimació dels resultats de l'aplicació dels preus públics són els següents:

- Presència de dones i homes en l'àmbit d'actuació.
- Accés a recursos (esfera econòmica o material). Esforç econòmic i divisió sexual del treball.
- Normes socials i valors (esfera ideològica o cultural). Promoció de comportaments, rols i models d'organització social i familiar que són premiats/gravats.
- Contribució a objectius programàtics. En particular, del Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025.
- Compliment de disposicions normatives.

En primer lloc, resulta pertinent destacar la **manca de disponibilitat de dades desagregades per sexe de les persones pagadores dels preus públics de cada servei. Això dificulta la previsió de resultats quantitatius del projecte de preus públics 2024, pel que fa a conèixer qui paga, qui fa ús de serveis i com es redistribueixen recursos entre homes i dones.** Per a poder realitzar una adequada previsió caldria disposar de dades desagregades per sexe (i també per capacitat econòmica, edat, situació de discapacitat, tinença de persones a càrrec, etc.) relatives als serveis regulats: atenció domiciliària, habitatges tutelats, centres de dia, residències, centres oberts, entrades a espectacles, lloguer de sales, lloguer de material, allotjaments, serveis de neteja, recollida de residus, participació en formacions, participació en tallers, etc.

De forma general, a continuació s'indiquen les dades que, serien necessàries per a realitzar una anàlisi exhaustiva de cada preu públic:

- **Sexe de la persona pagadora** (o, en el seu defecte, el nom de pila, a partir del qual es pot fer una estimació probabilística del sexe)
- **Quota/tarifa/preu pagat**
- **Tipus d'exempció o bonificació/reducció aplicada** (atur, monoparentalitat, capacitat econòmica, Targeta Rosa, discapacitat, situació de dependència, etc.).
- **Import de l'exempció o bonificació/reducció aplicada** (import absolut i percentatge respecte la quota)
- **Codi postal**
- **Edat o any de naixement**

A més, cal tenir en compte que els subjectes pagadors d'alguns preus públics poden ser tant persones físiques com persones jurídiques (ex: entitats i associacions), amb la consegüent dificultat afegida per a

l'obtenció d'informació desagregada per sexe de les persones membres i l'eventual impacte en les relacions de gènere.

Malgrat aquesta absència de dades desagregades per sexe, cal destacar la disposició d'algunes dades de context que permeten fer **inferència de resultats**. En particular, a continuació es comenta l'efecte que poden tenir les bonificacions i reduccions de preus públics per motiu de:

- **capacitat econòmica**
- **situació de discapacitat**
- **Targeta Rosa**
- **gent gran**
- **situació de dependència i càrregues familiars**
- **atur**
- **monoparentalitat**

Quant a les dades referents a capacitat econòmica, cal tenir en compte que la bretxa salarial de gènere de la població barcelonina se situa en el 21,8%, en detriment de les dones. D'altra banda, un 18,9% de les dones de Barcelona es troba en situació de risc de pobresa, i aquesta xifra ascendeix fins al 43,5% sota el supòsit d'autonomia econòmica. Per això, **la inclusió de supòsits de reducció de preus públics per motiu de capacitat econòmica (preus públics 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12 i 3.6) té un potencial efecte positiu en l'accés de les dones als serveis i recursos municipals.**

A més, diversos preus públics inclouen reduccions o bonificacions relacionades amb situacions de discapacitat (1.11, 1.12, 3.2, 3.3 i 3.4). En relació a això, cal considerar que de les persones amb reconeixement legal de discapacitat a Barcelona, el 53,7% són dones⁷. Per tant, **la inclusió de la discapacitat com a supòsit per a la reducció dels preus públics també tindrà un efecte redistribuidor a favor de les dones.**

Un altre exemple de disponibilitat de dades de context que permet fer inferències de resultats és el de persones beneficiàries de la Targeta Rosa. **Disposar de Targeta Rosa constitueix un supòsit de reducció de diversos preus públics (1.1, 1.3, 1.12 i 3.4) i té un potencial efecte positiu en la redistribució entre homes i dones** pel que fa a recursos i l'accés a serveis municipals. Això, amb base a les dades sobre característiques de les persones beneficiàries: de les persones que disposen de Targeta Rosa, el 58,5% són dones.⁸

La consideració de l'edat de la gent gran (preus públics 1.1, 1.3 i 3.3) també és un dels elements que pot tenir un efecte diferencial positiu per a les dones, atès que el 60% de les persones majors de 65 anys que viuen a Barcelona són dones.⁹

En relació a la situació de dependència, cal considerar que de les persones beneficiàries de prestacions i serveis de la Llei de Dependència, el 66% són dones¹⁰. Per tant, **s'estima que l'atenció a situacions de dependència (1.1, 1.2 i 1.11) tindrà un efecte positiu sobre l'accés de les dones a serveis i recursos**

⁷ www.bcn.cat/estadistica/catala/dades/tvida/discapacitats/a2015/t101.htm

⁸ Departament d'Estadística i difusió de dades. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona. *Persones beneficiàries del títol Targeta Rosa*. Març 2021.

⁹ Idescat. Padró municipal d'habitants, 2022.

¹⁰ http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicos/10dependencia/dades_dependencia/documentos/Llei_dependencia_3rT2017.pdf

regulats pels preus públics. A més, la cura de les persones en situació de dependència és assumida majoritàriament per dones. En termes generals, quan es pregunta pel temps dedicat a la cura de familiars dependents, responen “molt o bastant de temps” el 52% dels homes i el 71% de les dones de Barcelona.¹¹

Pel que fa a la situació d’atur, i seguint la tendència dels darrers anys, les dades indiquen que la taxa d’atur de les dones és superior a la dels homes: 10,1% i 8,5% respectivament¹². Per tant, **atendre la situació d’atur com a motiu per atorgar exempcions i reduccions (preus públics 3.3 i 3.4) també suposa una acció redistributiva en termes de gènere.**

Finalment, els preus públics 1.10 i 1.12 inclouen una reduccions per a les famílies monoparentals. Tenint en compte que el 82% de les llars monoparentals estan encapçalades per dones, **la reducció per monoparentalitat tindrà un efecte positiu en l’accés de les dones als serveis que permeten a les famílies cuidadores disposar de temps personal**, mentre els seus infants, joves i adults amb discapacitat i/o dependència participen en activitats lúdiques en equipaments públics.

Un cop vistos els possibles efectes en relació a l’accés als serveis i recursos, cal fer esment als possibles efectes vinculats a les normes socials i valors. A aquest efecte, **es valora positivament el llenguatge usat en el text de la proposta de preus públics, que contribueix a la construcció d’un imaginari inclusiu i no sexista**, i que debilita l’imaginari androcèntric que situa els homes com a referents en l’accés a recursos i serveis. Així, majoritàriament, en comptes del masculí genèric s’usen formes desdoblades o neutres com *la persona usurària*. Amb tot, en alguns casos es fa ús del masculí genèric (*l’usuari*, etc.) i es proposa la seva modificació.

Finalment, respecte a la vinculació amb objectius programàtics, cal dir que només tres preus públics (1.2, 1.3 i 1.12) exposen explícitament objectius del servei. En particular, i atenent a la seva pertinença des de la perspectiva gènere, cal destacar que el text regulador dels preus públics dels serveis d’atenció domiciliària exposa que:

Els objectius específics del servei són:

- *Possibilitar que les persones i famílies puguin romandre en el seu domicili i en el seu entorn habitual el màxim de temps possible i amb la màxima qualitat de vida.*
- *Donar suport a aquelles famílies que tenen al seu càrrec persones en situació de dependència o de fragilitat.*

(...)

Per tant, es posa de manifest una **generalitzada absència de vinculació explícita amb objectius d’igualtat de gènere (ex: corresponsabilitat de dones i homes), fet que fa esperar una invisibilització d’aquestes desigualtats en els diferents àmbits socials d’actuació**: pobresa, participació política i social, educació, prevenció i seguretat, treball de cura, ecologia i espai urbà, cultura, etc.

---

¹¹ Ajuntament de Barcelona. Enquesta Òmnibus Municipal. Desembre 2022.

¹² Taxa d’atur mitjana dels 4 trimestres de l’any. Dades Catalunya. Enquesta de Població Activa, INE, 3T 2022.

5. VALORACIÓ A CÀRREC D'ORGANITZACIONS FEMINISTES I ENTITATS DE DONES

En la tramitació del projecte de preus públics no s'ha fet valoració per part d'organitzacions feministes o d'entitats de dones.

Amb tot, i com s'ha comentat anteriorment, els preus públics han estat tractats en reunió de la **Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, que és un espai de participació integrat per representats del món acadèmic, col·lectius feministes, Consell de les Dones de Barcelona, col·legis professionals i persones a títol individual, a més de representants de l'Ajuntament.

6. VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE

A continuació es sintetitza la valoració dels diferents aspectes considerats, tot marcant amb color blau els més rellevants per a la valoració global de l'impacte de gènere.

	Estimació de l'impacte de gènere			
	Reproductor de desigualtats		Transformador de desigualtat	
	Molt negatiu	Lleugerament negatiu	Lleugerament positiu	Molt positiu
Vinculació amb objectius programàtics		X		
Llenguatge inclusiu i no sexista (Sí/No)			X	
Visibilització de diferències (Sí/No)			X	
Visibilització de desigualtats (Sí/No)			X	
Elements per revertir desigualtats (Sí/No)			X	
Previsió de resultats	falten dades	falten dades	falten dades	falten dades
Valoració d'organitzacions feministes	-	-	-	-

Atenent aquestes valoracions, globalment es determina que l'aplicació del projecte de preus públics de sectors és **transformador de desigualtats de gènere, en grau lleugerament positiu**.

VALORACIÓ GLOBAL DE L'IMPACTE DE GÈNERE			
Reproductor de desigualtats		Transformador de desigualtat	
Molt negatiu	Lleugerament negatiu	Lleugerament positiu	Molt positiu
		X	

Feta aquesta valoració, a continuació s'aporten recomanacions per tal que el projecte de preus públics tingui un impacte que s'estimi més positiu des de la perspectiva de gènere.

7. RECOMANACIONS

Els preus públics poden tenir un significatiu impacte sobre la població de la ciutat. No només duen a terme una assignació de recursos més o menys redistributiva sinó que alteren els incentius de la societat potenciant o desincentivant determinats hàbits i relacions socials. Així, uns preus públics municipals sensibles a les desigualtats de gènere poden contribuir a **avançar cap a la igualtat efectiva, l'equilibri en l'accés a serveis municipals i la reducció de la feminització de la pobresa**. Atenent aquesta potencialitat, i amb base a l'anàlisi exposada, es plantegen les següents recomanacions a l'actual formulació del projecte:

A) SOBRE ASPECTES FORMALS I METODOLÒGICS (SECCIÓ 3 DE L'INFORME):

Ús de llenguatge inclusiu

- Es recomana que **en els casos en què es fa ús del masculí genèric (*l'usuari*, etc.) aquest sigui substituït per formes neutres o desdoblades**.

Participació

- A efectes d'incorporar la veu de grups de dones o feministes, es suggereix que en les convocatòries que es realitzen de **la Taula de pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere**, s'informi sobre el projecte i es recullin comentaris i recomanacions.
- Més enllà d'aquesta Taula, integrada per persones professionals i acadèmiques de l'àmbit del gènere o l'economia, és important incorporar una major diversitat de veus de les **entitats feministes i la societat civil** en tot el procés d'anàlisi, per tal de conèixer les seves demandes i propostes. A aquest efecte, es podrien celebrar sessions de treball en espais com els Consells de Dones, o de Feminismes i LGTBI; o bé que en espais genèrics, com consultes online o el Consell de Ciutat, s'incorpori l'enfocament de gènere i les necessitats de les dones.

B) SOBRE L'IMPACTE DE GÈNERE (SECCIÓ 4 DE L'INFORME):

Dades desagregades per sexe

- Pel que fa a dotar de contingut la valoració de l'impacte de gènere del projecte, la manca de dades desagregades per sexe suposa un impediment per fer una anàlisi en profunditat i detall. Resoldre aquesta mancança és una prioritat per poder investigar de forma quantitativa la càrrega dels preus públics, el seu impacte de gènere i poder proposar noves mesures o ajustos si fossin necessaris. Caldria **disposar del conjunt de dades desagregades per sexe** de les persones pagadores de cadascun dels preus públics, i les exempcions i bonificacions/reduccions efectivament aplicades (vegeu, a la secció 4.3 del present document, el detall de les dades necessàries).
- Seria rellevant analitzar **quines són les fórmules més rigoroses d'obtenció de dades desagregades per sexe**. Caldria estudiar si les diverses estimacions probabilístiques del sexe a partir del nom de

pila (a partir de programari comercial, a partir de dades de l'INE/Padró, etc.) proporcionen la robustesa necessària per a les anàlisis desitjades.

- A més de la variable sexe, convindria establir **quines altres variables i encreuaments (edat, territori, etc.) es requeririen per completar la informació, atenent a criteris d'interseccionalitat**. A més, seria idoni adequar l'obtenció d'aquestes variables a les realitats dels diversos tributs, doncs segurament per a tributs diferents resulten rellevants variables diferents.

Emmarcament en instruments programàtics

- Els preus públics **haurien d'estar integrats, i explicitar que ho estan, en una anàlisi global del model de ciutat per a cada àmbit d'actuació**. Per exemple, els preus públics relatius a serveis culturals haurien d'estar emmarcats en una anàlisi de la desigual presència i representació d'homes i dones en l'àmbit cultural i de memòria col·lectiva.
- De forma especial es recomana emmarcar preus públics en l'objectiu de **visibilitzar i reconèixer els treballs de cures**, assumits molt majoritàriament per les dones. En concret, es proposa que els preus públics que s'hi relacionen estiguin vinculats amb instruments programàtics vinculats als treballs de cures, i que (com ja ocorre en alguns preus públics municipals) s'introdueixin referències explícites al concepte *cura* (ex: tasques de cura, persona cuidadora, entorn cuidador, etc.). Això és especialment pertinent per als preus públics que contemplen supòsits de discapacitat, monoparentalitat i gent gran.
- L'ordenança fiscal de la taxa a grans operadores per aprofitament del domini públic derivat de la distribució de productes adquirits per comerç electrònic, estableix que "els ingressos obtinguts per l'aplicació de la taxa regulada en aquesta ordenança aniran destinats, preferentment, a finançar actuacions orientades a l'enfortiment i la digitalització del comerç i serveis minoristes a Barcelona". De forma anàloga, es proposa que els preus públics relacionats amb l'àmbit de les cures, s'afegeixi una referència a la **destinació de la recaptació a finançar, preferentment, actuacions vinculades amb l'economia de les cures**.
- De forma anàloga, els preus públics relacionats amb serveis d'urbanisme haurien d'estar vinculats a la Mesura de Govern *Urbanisme amb perspectiva de gènere. L'urbanisme de la vida quotidiana* i haurien de **valorar les necessitats d'usos diversos de l'espai públic**, així com l'accessibilitat i la seguretat. En conseqüència, seria convenient incloure la regulació de les taxes per ocupació de via pública en un programa general de planificació de l'espai públic amb perspectiva de gènere. En el cas particular de l'ocupació de la via pública amb terrasses, caldria valorar si l'espai on aniran ubicades dona resposta a la diversitat d'usos i necessitats d'espai públic des de la perspectiva de gènere.

Objectius

- Caldria **fer més explícita la motivació de la igualtat de gènere per atorgar exempcions i reduccions**. Caldria visibilitzar-la en comptes d'apel·lar a expressions genèriques com “Descompte per associacions o fundacions de caràcter benèfic o assistencial” (serveis de l'àrea de Seguretat i Prevenció).

Exempcions i reduccions

Distribució de recursos dins la família

- Es recomana **incloure la persona individualment, i no només la família, com unitat de referència de capacitat econòmica**, per tal de tenir en consideració les relacions de poder i no presumir la solidaritat entre familiars. De fet, algunes tarifes municipals ja contempen aquest doble criteri, per exemple, en el cas dels preus públics de residències per a gent gran (1.1) s'estableixen exempcions “quan els ingressos de la unitat familiar o la persona cuidadora no superin l'IRSC”.

Monoparentalitat

- S'insta a estudiar, dins del marc normatiu aplicable, l'ampliació dels supòsits d'**exempcions i reduccions vinculades a monoparentalitat** (doncs les dones representen el 82% de les persones adultes que viuen soles amb menors a càrrec) que actualment només es contempla en el preus públics del servei *Temps per a tu* i en els del Canòdrom.

Discapacitat i dependència

- Es recomana estudiar la viabilitat que exempcions i reduccions vinculades a persones en **situació de discapacitat es facin extensives a les persones que les cuiden o acompanyen**, de forma anàloga al que preveuen els preus públics del Pavelló Mies van der Rohe (3.4.), en què l'entrada és gratuïta per a les “persones amb Passi Metropolità d'Acompanyant-AMB d'una persona amb discapacitat”.
- També es recomana **incloure l'atenció a les situacions de dependència reconeguda, tal com ja es fa en alguns preus públics de l'Ajuntament**. En aquest sentit, es rellevant recordar que de les persones beneficiàries de prestacions i serveis de la Llei de Dependència, el 65% són dones¹³. Per tant, s'estima que l'atenció a aquestes situacions tindria un efecte positiu sobre l'accés de les dones a serveis i recursos regulats per preus públics.

Representació i participació

- Quant al reconeixement i foment de la participació dels grups de dones i feministes, es podrien generalitzar mesures de promoció anàlogues a les que s'apliquen per a altres sectors i temàtiques. Per exemple, en el cas d'alguns museus municipals es concerten visites gratuïtes per a associacions i entitats adherides a l'*Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva*. Atenent al fet que moltes entitats

---

¹³ Seguiment del desplegament de la Llei 39/2006. Històric i evolució de les dades de la dependència a Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya. Març de 2020.

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

feministes i de dones formen part d'aquest Acord, es proposa generalitzar aquestes reduccions a altres preus públics que resultin pertinents.

- A més, es proposa que aquestes reduccions a determinades entitats es facin extensives a les entitats adherides a espais de **promoció de la igualtat de gènere i la lluita contra les violències masclistes**, en particular a l'*Acord Ciutadà per una Barcelona lliure de violència cap a les dones*, i per als centres educatius del programa *Escoles per la Igualtat i la Diversitat* (ConSORCI d'Educació de Barcelona).

Violències masclistes

- Atenent a les greus conseqüències econòmiques de les violències masclistes, caldria estudiar la viabilitat i els processos per establir **reduccions per a les dones afectades per situacions de violències masclistes**, amb acreditació de l'òrgan municipal que correspongui i tal com ja fan diverses institucions en ajuts al pagament de lloguers, taxes universitàries, pensió d'orfanat, etc. Com a exemple orientador cal esmentar que l'Ajuntament de Barcelona, en l'ordenança fiscal de l'impost de plusvàlues del 2022, ha inclòs com a motiu de no subjecció la transmissió de béns immobles en benefici de persones hereves de dones assassinades com a conseqüència de violències masclistes.

Foment d'autonomia econòmica / lluita contra la feminització de la pobresa

- S'insta a **incrementar les exempcions i reduccions al pagament de preus públics amb base a la capacitat econòmica de les persones usuàries**, circumstància actualment prevista en 11 dels 21 preus públics objectes d'anàlisi.

Totes les anteriors recomanacions són d'especial rellevància per als **preus públics que no inclouen cap supòsit explícit d'exempció o reducció amb efectes positius en termes d'impacte de gènere, com és el cas dels serveis de:**

- Granja escola Can Girona
- Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ)
- Àrea de Seguretat i Prevenció
- Bicing
- Arxiu Municipal
- SEDAC

Davant aquesta situació, **es fa un requeriment especial a les unitats responsables de la definició d'aquests preus públics per tal que introdueixin exempcions o descomptes que contribueixin a revertir desigualtats de gènere**, prenent com a referència els que s'apliquen en altres preus públics i que s'han assenyalat en la secció 4.2 del present informe.

D'altra banda, es posa de manifest que **les anteriors recomanacions es venen reiterant en els informes d'impacte de gènere dels darrers anys i, malgrat això, no s'han observat modificacions substancials en la proposta de preus públics**. Davant això, s'insta a que les recomanacions contingudes en el present

Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps

document siguin incorporades en la mesura del possible en les successives versions i modificacions de les ordenances fiscals i que, en cas que no siguin viables, se n'exposin els motius.

Com a comentari final, es subratlla la necessitat de veure la política fiscal i els preus públics com uns dels instruments crucials per contribuir a una distribució justa i equitativa de la riquesa entre la població i avançar cap a un model social i econòmic sostenible i just. Així, més enllà de les finalitats recaptatòries o de cobriment de costos dels serveis, uns preus públics sensibles a les desigualtats de gènere poden contribuir a avançar cap a la igualtat efectiva i reduir la feminització de la pobresa.

Barcelona, 23 de novembre de 2023

Vist i plau,

**RAUL LOPEZ
CANCHO - DNI** - DNI [REDACTED]
[REDACTED]
Signat digitalment per
RAUL LOPEZ CANCHO
Data: 2023.11.23
14:51:22 +01'00'

Raül López Cancho

Tècnic de la Direcció de Serveis de Gènere i
Polítiques del Temps

**SONIA RUIZ
GARCIA - DNI** - DNI [REDACTED] (TCAT)
[REDACTED]
Signat digitalment per
SONIA RUIZ GARCIA -
DN [REDACTED] (TCAT)
Data: 2023.11.23
15:40:53 +01'00'

Sonia Ruiz García

Directora de Serveis de Gènere i
Polítiques del Temps